

رفتار فرزندان آینه تمام‌نمای والدین است

همه ما هر قدر بزرگ‌تر و واقع‌بین‌تر شدیم، بیش از قبل به این حقیقت پی بردیم که در همه اجزای شخصیت، عواطف و احساسات و رفتارمان همان پدر و مادرمان هستیم، حتی در ارائه آنچه در آن‌ها نمی‌پسندیدیم. در مراحل روانی رشد، تجربه‌های عاطفی و روانی که در ۲ شماره قبل به آن اشاره کردیم، در پس‌زمینه، وراثت، محیط و تعامل صورت می‌گیرد و نقشه ذهنی و شخصیت خاص فرزندان را تشکیل می‌دهد. همه تصمیمات، رفتارها، برداشت‌ها، شکل ارتباطات، موفقیت و ناکامی و قضاوت‌های فرزندان از این قالب و نقشه ذهنی حاصل می‌شود.

+ چه ویژگی‌هایی از طریق انتقال ژن‌ها به کودکان بخشیده‌ایم؟

برای طرح‌ریزی نقشه ذهنی سالم در شخصیت فرزندان، پرورش باید طبق ویژگی‌های خاص هر سن صورت گیرد تا همه استعدادها و اهداف تربیت به ظهور برسد. سپس باید وراثت و محیط و چگونگی اثر آن‌ها بر ویژگی‌های مراحل رشد را در نظر داشته باشیم و از آنجا که ما تعیین‌کننده وراثت و عوامل محیطی هستیم، تحلیل و اصلاح خودمان اولین قدم در پرورش کودک‌کی است که می‌خواهیم سلامت روانی پایدار به او هدیه کنیم.

از خودمان به‌سبب چه ویژگی‌هایی از طریق انتقال ژن‌ها به کودکان بخشیده‌ایم. هر قدر حافظه ما یاری می‌کند به یاد بیایوریم که وقتی هم‌سن کودکان بودیم چه تجربه احساسی و اجتماعی و خانوادگی‌ای داشتیم. احتمالا فرزندان در زمینه‌های مشابهی زندگی را تجربه می‌کنند. از آنجا که او با استعدادهای ذهنی، تمایلات هیجانی و عاطفی، نیازهای اجتماعی و گرایش و ارزش‌های اخلاقی پایه زنتیک به دنیا می‌آید، اثر وراثت از طریق شناخت دقیق ارضیه‌هایی مثل میزان هوش، میزان احساسات و ایران‌ان، توانایی برقراری ارتباط مؤثر و غیره مدیریت‌پذیر است. به یاد داشته باشیم: ۱- فرزندان به همه کودکان فرق دارد

نقبنیسه زمانی
(صدف کرشناس ارشد پژوهش هنر

اگر مرا همسری باید جریره سزاوارتر است

نگاهی کوتاه به زنان شاهنامه

کیکاوس را از دختر گریسوز، فرزندی بود به نام سیاوش. او را به رستم سپرد تا فنون جنگ و کشاورداری بیاموزد. سیاوش بزرگ شد و همراه رستم نزد شاه بازگشت. پس از مدتی، افراسیاب، شاه توران زمین، سوی ایران لشکرکشی کرد. سیاوش بعد از شنیدن خبر، پیش شاه رفت. بشد با کمر پیش کاووس‌شاه بدو گفت من دارم این پایگاه را به شاه توران بچویم نبرد سر سروزان اندر آرم به گرد کیکاووس به سیاوش رخصت جنگ داد. او با رستم در بلخ با سپاه

الهام پیوسفی
(فعال فرهنگی شهرزاد

در جهان داستان زنان چه می‌گذرد؟

اصولا ما با نوعی نداشتن اعتماد به نفس در سطح ملی مواجهیم! حتماً تا به حال خودتان نشانه‌هایش را دیده‌اید. خریدن جنس خارجی، غرق شدن در فرهنگ اروپایی و آمریکایی با اینکه خودمان دست‌کم در این زمینه دست پر هستیم و البته در حوزه ادبیات هم دچار یک خودزنی غریبیم. در حالی که هیچ اطلاع و شناختی از ادبیات داستانی خودمان نداریم، همواره به دنبال خواندن آثار دست‌چندم آن‌وری‌ها هستیم. همین روال در باره ادبیات‌نوشتاری زنان نیز حاکم است. آن‌هم درحالی‌که در دوران نزدیک به ما شمار نویسندگان زن به قدری زیاد است و آثارشان تا اندازه‌ای خوب است که انتخاب از میان آن‌ها دشوار می‌شود، آثاری که به‌سختی و با وقت فراوان باید سراغشان بروی و از زوایای مختلف بررسی‌شان کنی، داستان‌هایی که به نظر منتقدان بسیاری، از نظر تکنیک ادبی و فنی خوب یا بسیار خوب هستند. به همین علت هم جمال میرصادقی رویکرد جلد سوم کتاب «جهان داستان ایران» را به نفع ادبیات زنانه تغییر داده و نام کتاب را هم گذاشته است «زنان داستان‌نویس نسل سوم». او در این کتاب از میان ۹۰ مجموعه داستان که به قلم زنان معاصر ایران نوشته شده ۶۵ داستان را انتخاب و تفسیر کرده است. جمال میرصادقی نویسنده و منتقد نام‌آشنای ادبیات فارسی و از مدرسان باسابقه داستان‌نویسی در ایران است. او در زمینه داستان‌نویسی و نقد داستان، مرجعی معتبر به شمار می‌آید. می‌گوید زبان مشترکی بین همه این داستان‌ها وجود دارد که جالب و درخور توجه است و اسمش را می‌گذارد «آرمان گرایی زنان در قلمرو ادبیات داستانی»، تلاشی

خانواده بر کودکم مؤثر است. پس رفتار اجتماعی و روش او برای سازگاری با مسائل رفتار کودکان دیگر متفاوت خواهد بود. ۳- من به عنوان خانواده کودکم مسئولیت دارم زبان جامعه را به کودکم بیاموزم. یعنی مهارت‌های اساسی و چگونه‌برخورد کردن با مشکلات را به او بیاموزم. برای دستیابی به این هدف، مهم‌ترین چیز ایجاد ارتباط با اوست. کار مهم خانواده ارتباط کلامی و عاطفی و اظهار محبت و علاقه به کودک است. در تأکید به اهمیت این موضوع، همان بس که اشاره کنیم بر اساس تحقیقاتی توسط هاوارد گاردنر، روان‌شناس و استاد دانشگاه هاروارد، یک‌سوم کودکانی که در تیم‌خانه‌ها بدون محبت و ارتباط خانوادگی زندگی می‌کردند در همان سال اول زندگی می‌مردند و اگر هم‌زنده می‌ماندند، دچار عقب‌ماندگی‌های ذهنی می‌شدند.

+ چگونه کودکانمان را پرورش می‌دهیم؟ هرچه می‌پند، می‌شنود، احساس می‌کند، می‌بود، می‌چشد و تجربه می‌می‌کند محیط کودک را تشکیل می‌دهد. به یاد داشته

+ اختلالات عاطفی از کج‌انشتن می‌گیرند؟ یکی از عوامل مهم در به وجود آمدن اختلالات عاطفی و رفتاری و اجتماعی کودکان، پدرفتاری والدین است. والدین

بدرفتار عموما از جمله افراد تنها و ناتوان هستند و نمی‌دانند چگونه باید با کودک رفتار کنند. این ناآگاهی سبب توقعات خلاف واقع از کودک می‌شود. بنابراین

در حل مسائل خانوادگی کمک و مشاوره بگیرید. همین‌طور روابط اجتماعی خود را بهبود ببخشید. ویژگی‌های رفتاری کودکان در سنین مختلف و روش صحیح برخورد با آن‌ها را بیاموزید. دریافت کودک از خود و جهان پیرامونش در جریان رشد تغییر می‌کند. آگاهی و اطلاعات او از مسائل و تفسیر و برداشت او و در نهایت چگونگی برخوردش با مسائل در جهت تجربه‌هایش در جریان رشد توسعه می‌یابد. با هر تجربه جدید، روشش در تفسیر اتفاقات را متناسب با آن تجربه تغییر می‌دهد و تحول ذهنی و فکری می‌یابد و به این صورت، روش منحصر به خودش را در سازگاری با واقعیت‌ها دارد.

+ با ویژگی‌های تربیتی در سنین مختلف آشنا شویم

در سنین مختلف و با رشد تفکر، روش‌هایی که برای تفسیر محیط دارند متفاوت است. تادوسالگی نتیجه‌ایده‌آلی که حضور والدین در شیوه تفکر کودک ایجاد می‌کند آن است که والدین همیشه در دسترس هستند. در این زمان، کودک نیازمند محیطی امن و احساس امنیت است. احساس امنیت مهم‌ترین سنگ بنای شخصیت است. محیطی با سلامت جسمی، تغذیه کافی و احساس آرامش باعث ایجاد احساس امنیت می‌شود. با دریافت این احساس، به سراغ

بی‌شک او همه را می‌کشت. با خود اندیشید. سرانجام یکی از نزدیکان خود را با گروگان‌ها نزد افراسیاب فرستاد تا همه آنچه پیش آمده بود به شاه توران بگوید. افراسیاب پیران را که از نزدیکان با تدبیرش بود صدا زد و از او نظر خواست و طبق گفته وی عمل کرد. بنابراین نامه‌ای به سیاوش نوشت.

پدر فرزند باشی و من چون پدر

پدر پیش فرزند بسته کمر

آنگاه سیاوش نیز نامه‌ای دیگر به پدر نوشت و از رنجی که پدر بر سیاوش وارد کرده بود سخن گفت. بعد از آن، سیاوش به توران رفت و با استقبال مردم و افراسیاب روبه‌رو شد. روزها گذشت. روزی پیران به سیاوش گفت: تو را همسری باید تا پس از مرگ پدر که بر تخت نشستی، تنها نباشی. چند تن از دختران بزرگان تورانی را پیش سیاوش نام برد. سیاوش نیز در جواب گفت: چون تو با من با مهریانی رفتار کردی، اگر مرا همسری باید، دختر تو، جریره، سزاوارتر است. از پیوند ۲ پسری به دنیا آمد که فرود نامیدندش. پس از مرگ سیاوش، فرود با جریره به منطقه‌ای به نام کلات در دژی ساکن شدند. فرود در محله‌ای که ایرانیان برای خون‌خواهی سیاوش به توران کردند کشته شد.

می‌کنم فکر می‌کنم اصلا کار مهمی نکرده‌ام. فقط می‌توانم بگویم زندگی کرده‌ام، یک زندگی با بالا و پایین‌های بسیار اما پر از هیجان و فعالیت و البته رضایت.

زنان داستان‌نویس نسل سوم
• نویسنده: جمال میرسالاری

ایراندخت

کنیز شماست!

+ تأمل در اسناد و مکاتبات قدیمی حکایت از آن دارد در اغلب نواحی ایران کنیز وجود داشته است. رسم ناپسند و غیر انسانی که حتی در گفت و شنودهای عامیانه نیز کاربرد پیدا می‌کند. چنان‌که برخی خانواده‌ها در خواستگاری‌ها به عنوان تعارف و بدون تأمل در این واژه، از دخترشان به عنوان کنیز یاد می‌کنند.

در گذشته کنیزها در دربار و منازل طبقات مرفه جامعه در مشغول کار و تلاش بودند. در واقع، به خدمتکار زنی که او را خریده باشند کنیز گفته می‌شد. معمولاً هر یک از خانواده‌هایی که توان مالی داشتند یک یا چند کنیز خریداری می‌کردند تا کارهای مربوط به مطبخ و رخت‌شویی و... را انجام دهند. کنیزها از مناطق مختلفی چون آفریقا، قفقاز، گرجستان و... جمع‌آوری و در بازارها به فروش می‌رسیدند. این خرید و فروش‌ها باعث رونق بازارهای برده‌فروشی می‌شد و سود چشمگیری برای کاسبان و دلان این صنف داشت.

حتی گاهی کنیزها به عنوان مهریه در برخی مناطق خراسان رد و بدل می‌شدند. بر این اساس، در عقده‌نامه حدود ۲۰۰ سال پیش، یکی از موارد مهریه یک خانوار، کنیز حبشی به قیمت ۱۰ تومان بوده است.

اما خرید و فروش کنیز در اسناد قدیمی بازتاب دارد. حتی در بین خانواده‌های قدیمی شهر مشهد نیز کنیزها مشغول کار بوده و گاهی خرید و فروش شده‌اند به طوری که ۱۷۸ سال پیش، قیمت کنیز در مشهد ۳۰ بجاقلی بوده است. در مجموعه اسناد خاندان مسعودی خراسانی، سندی متعلق به خدمتکار سیستانی است که بنا به شرایطی به فروش رسیده است. باجاقلی نام ترکی سکه که در اوراق اروپایی است که به معنی یادار، دارای پا یا قد بلند است. این سکه‌ها به نام سکه باجاقلی شهرت پیدا کردند و تا قرن نوزدهم میلادی در قلمرو عثمانی، ایران، قفقاز و آذربایجان رواج داشتند. بنا به نوشته سیاحان اروپایی در دوره قاجار، معمولاً قیمت کنیز از غلام گران‌تر و گاهی ۵۰۰ تا ۶۰۰ تومان هم به فروش می‌رسیدند.

در این سند آمده است: غرض از تحریر و باعث بر تسطیر این کلمات واضح الدلالات آن است که حاضر گردید علی‌جاه صبیبه مرحوم محمدعلی بیگ، والده سعادت قلیخان، و بفروخت به بیع صحیح معتبر شرعی قطعی یک نفر جاری خدمتکار روزک نام سیستانی ابتیاعی خود را که از کوخ‌بندگان امیر قانیی به مبلغ ۳۰ عدد بجاقلی فرنگی ابتیاع نموده بود به عالی‌حضرت رفیع‌مرتب میرزا محمدحسین، خلیف مرحوم میرزا محمد، به مبلغ ۳۰ عدد بجاقلی موصوف و مبلغ ۳۰ عدد بجاقلی فرنگی به معرفت عالی‌حضرت مشارالیه وصول و عاید صبیبه مرحوم مذکور گردید و ضامن شرعی کرده هرگاه من بعد الیوم در باب جاریه خدمتکار ادعا و گفت‌وگویی بنماید، عاقل و باطل خواهد بود. این چند کلمه بر سیبل قبالچه‌نامه‌چ قلمی گردید تا واضح بوده باشد و ذاک به تاریخ ۱۶ شهر رمضان المبارک ۱۲۶۳ قمری.

محتوای این سند نشان می‌دهد نخست اینکه واحد پول برای خرید و فروش کنیز در شرق ایران و خراسان بجاقلی رواج داشته است. دیگر آنکه به محض فروش، دیگر صاحب کنیز حق ادعایی نداشته است. آنچه جالب توجه‌است نام فروشنده که خانم بوده ذکر نشده و تحت عناوین «صبیبه» و «والده» آمده ولی نام یار یا کنیز دقیق ثبت شده است.

یکی از عوامل مهم در به وجود آمدن اختلالات عاطفی و رفتاری واجتماعی کودکان، پدرفتاری والدین است.

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

شهربانو

مادر دندان‌پزشکی ایران

بدری تیمورناش (متولد ۱۲۸۷ در مشهد) نخستین دندان‌پزشک زن ایرانی بود. حضور او باعث ایجاد علاقه و افزایش دانشجویان دندان‌پزشکی دختر در کشور شد. کتابخانه دانشکده دندان‌پزشکی دانشگاه مشهد در سال ۷۲ با حضور او به نام «کتابخانه دکتر بدری تیمورناش» نام‌گذاری شده است. این بانوی فرهیخته در سال ۱۳۷۴ از دنیا رفت و در صحن آزادی حرم مطهر حضرت رضا(ع) به خاک سپرده شد.

